

עין משפט  
גו מצוה

לב א מיי פכיד מה' אבות ל' יא סג  
עשן נא טועה ארבע סי'  
קמט טע' ג'  
לב ב מיי טע סג הלל י'  
טוע' טע סג טע' י'

פא:

האשה שנפלו פרק שמיני כתובות

מסורת הש"ס

א) וקמן ט: ט. ג' ג'ין כב:  
כ"ב סח: טע. קית. קט:  
ג' ט' ט'ין קל: י' ט'ין  
ט. א) (לפני סח.)  
ג) וי'ין ט: ט. ג' וי'ין  
ט. ג' ק'ין ט: ט. ג' וי'ין  
ט. ג' וי'ין ט: ט. ג' וי'ין  
ט. ג' וי'ין ט: ט. ג' וי'ין  
ט. ג' וי'ין ט: ט. ג' וי'ין

הגהות הב"ח

א) טוב' ד'יה ר' מאיר וכו'  
כ"ש ממטלעין דמקבל  
מטנה. י"ב כ"ב. ע"ד דף  
מט ע"י ד'יה הוא אשמו  
וכי' מטנו הט'ם ל'יה  
למימד כ"כ'ס ל' ה'י הוא  
הדין מ'יה ה'י ע"ש ולק'  
כ"כ' סה כמחמ' שממט  
על מ"ש ס:

הגהות מר"ב

א) טוב' ד'יה (טע"א)  
מנשה כ"ט וכו' וס'  
למשכ פ'י הקונטרס. ע"י  
גיטין דף מט ע"א תר"ם  
אשה וכו' עד סוף הדבור  
הדורק:

מוסף רש"י

דאמר מטלעלי  
משעבדי לכחובת. וכו'  
שמדת י"ס שמחובת על  
נכסו כ"כ'ס נעלה האשון י"ס  
אחי' משנת י'קח הכ"ס  
קרקע וי'ס אוכל פירות  
ויע"ד ט' ע"ג טע' משנת  
משעבדי למסות (נדון)

מסורת הש"ס

א) וקמן ט: ט. ג' ג'ין כב:  
כ"ב סח: טע. קית. קט:  
ג' ט' ט'ין קל: י' ט'ין  
ט. א) (לפני סח.)  
ג) וי'ין ט: ט. ג' וי'ין  
ט. ג' ק'ין ט: ט. ג' וי'ין  
ט. ג' וי'ין ט: ט. ג' וי'ין  
ט. ג' וי'ין ט: ט. ג' וי'ין  
ט. ג' וי'ין ט: ט. ג' וי'ין

מסורת הש"ס

א) וקמן ט: ט. ג' ג'ין כב:  
כ"ב סח: טע. קית. קט:  
ג' ט' ט'ין קל: י' ט'ין  
ט. א) (לפני סח.)  
ג) וי'ין ט: ט. ג' וי'ין  
ט. ג' ק'ין ט: ט. ג' וי'ין  
ט. ג' וי'ין ט: ט. ג' וי'ין  
ט. ג' וי'ין ט: ט. ג' וי'ין  
ט. ג' וי'ין ט: ט. ג' וי'ין

מסורת הש"ס

א) וקמן ט: ט. ג' ג'ין כב:  
כ"ב סח: טע. קית. קט:  
ג' ט' ט'ין קל: י' ט'ין  
ט. א) (לפני סח.)  
ג) וי'ין ט: ט. ג' וי'ין  
ט. ג' ק'ין ט: ט. ג' וי'ין  
ט. ג' וי'ין ט: ט. ג' וי'ין  
ט. ג' וי'ין ט: ט. ג' וי'ין  
ט. ג' וי'ין ט: ט. ג' וי'ין

מסורת הש"ס

א) וקמן ט: ט. ג' ג'ין כב:  
כ"ב סח: טע. קית. קט:  
ג' ט' ט'ין קל: י' ט'ין  
ט. א) (לפני סח.)  
ג) וי'ין ט: ט. ג' וי'ין  
ט. ג' ק'ין ט: ט. ג' וי'ין  
ט. ג' וי'ין ט: ט. ג' וי'ין  
ט. ג' וי'ין ט: ט. ג' וי'ין  
ט. ג' וי'ין ט: ט. ג' וי'ין

מסורת הש"ס

א) וקמן ט: ט. ג' ג'ין כב:  
כ"ב סח: טע. קית. קט:  
ג' ט' ט'ין קל: י' ט'ין  
ט. א) (לפני סח.)  
ג) וי'ין ט: ט. ג' וי'ין  
ט. ג' ק'ין ט: ט. ג' וי'ין  
ט. ג' וי'ין ט: ט. ג' וי'ין  
ט. ג' וי'ין ט: ט. ג' וי'ין  
ט. ג' וי'ין ט: ט. ג' וי'ין

כל שכן דהוה ליה איבה דלמיר לה עיניך נמת גנירושין וזמיתה לך נראה לר"י לפרש מקחו בטל משעת טריפה וג' שדות לאו למעוטי שאר נכסים אלא אפי' ג' שדות מקחו קיים עד שעת טריפה א' ויש ליישב פ"י הקונטרס דמקחו בטל משעת בטל לאלתר וזכומת הנכסים (ב"ב ג' וסג) ה"פ למעוטי מאי דלא מני אחרה נמת רוח טריפה ג' שדות נכסים דלא זילמא למעוטי שאר נכסים דלא טערוף לגמרי כל שכן דהוה לה איבה והא דלא קאמר למעוטי שאר נכסים דלוקא נקחו בטל לאלתר דמילמא דפשיטא היא דלוקא מקחו בטל אלא בלותן ג' שדות דהא כל אדם מוכר קרקעות המושעבדות וממילא ידענא בטל ומשום למעוטי שאר נכסים דלוקא נקחו בטל לא אשטרף ליה לאוקומא בלותן ג' שדות אלא קשה לרשבי"א דהכי מני למימד דפשיטא ליה דכשאר נכסים מני מקחו בטל הא מקמי דמוקמינן לה התם בלותן ג' שדות הוה ק"ד דמיימי כשאר נכסים אפי' דקמי מקחו בטל: וא"כ אירא ייחד א"ה שיעורו כתובה כו'. הוולגו ומשנת לה כאלו גבה והחזירה לו:

ולטעמין. דלמדת טעמא משום דלא ניתנה כתובה לגבות מחיים אמאי מהדרת אדר' אלא לזמירי מברייחא אומיז מממני: ומשני מממנינן לא מוסינא דממני איבה לשני דלאו דינא קמי אלא ענה טובה שלא מאכד כתובה: על השלחן. הן שעות שהוה משתמש בהן א"ס הוא שולחני: הכי נמי דלא מני מוכר. בתמיה הא דאוקימנא לה להאיא בלותן שלש שדות. אבל מי שלא כתב ולא ייחד מוכר הכל ואינו יכול לעכב עליו וטעמא משום דכתיב לה דקניא ודקינא ומיהו כשימות או יגרשנה טריפה לקוחות: ענה טובה. שמה יאכדו המטלעלין ומנאלת בלא כחובה וזכרו לכחובת כתובה אחרת: אלא דרבי אבא קשיא. אדמגרש לה ייחד לה שהי גירושין גנאי הן לשניהם אלא ודאי טעמא דלא ניתנה כתובה להגבותה מחיים: משום איבה. המייחד לאשמו או קרקע או מטלעלין נותן איבת עולם ויהיה דכשרי עיניו נותן בגירושין אלא זה שמגרש על מנת שיחזיר ידעה דלא עשה אלא למכור ופקעה לה איבה: דנפלה ליה יבסא. דמנהו כגדול לייבס: בעל אחוה. הקטן ממנו: למיפסלה כניטא. לזרוק לה גט ולמסרה על כל האמין כדלמרינן וצ"פ ק' דיממות: משום נכסי. קשה צניעין שאכתיסנה שלש אזהכ כנכסי אחי דיממות דף ט. הונס את יבמתו וזה כנכסי אחיו: פליגנא לך. כאלו אי חולק לה ולא אשול אלא כמון: כיון דאמור רבנן. אשורל יבס אין היבס רשאי למכור כדלמרי' לקמן כשמעתינן מי שמת והיבס שומרת יבס כו'. אע"ג דבין כו'. ומה שעשה זה שהנחה עמו לחלוק לו וקני מירו הרי הוא כמוכר: כושי. נמיס. כלומר כמה ייפה והנאה את דבריו ומה טעם נתן זה כששלה: שלחא כדכיי. היכא דזנין זביניה זנין: ומס. הנושה המלוה: הוולג יאמר. היבס המחויב המעות: הוולג ואני יורש. שאכתיס את אשמו ואזכה כנכסי: הווקסי. כחוב זה ולא אשלמנו עוד: דעבא ליה פדו. ענה טובה שהיה הקרקע קיים לו ועלמתי ולא יוציא המעות כהולאה: פנא סני מוילאיין. דמשמע על כרחו: אינה משנה. לא גישית משנה זו בבית המדרש של כחמיס ולא עולמתי כלה כמדי: דלמא ר"מ היא. כמתני' דקחתי גבי כספסיס ופירות מלושין ילקח כהן קרקע ואפי' לא תפסא אלמא משעבדי לכחובתה ואפי' לא קיימא לן כר"מ כהא מיהו גבי מוילאיין ליהא מאן דפליג אי מקרקעי ניהו ולעולם משנה היא: אלא. להי אינה משנה וטעות היה מי ששנאה משום דמני אמר לה לאו בעלת דברים דידי את ממך לא ליהיית אלא מאחי: דלמא

ולטעמין. דלמדת טעמא משום דלא ניתנה כתובה לגבות מחיים ייחד לה שיעורו כתובה והשאר ליבין ולטעמין וזכותה ממתי' לא יאמר לה הרי כתובתיך מונחת לך על השלחן אלא כל נכסיו אחריון לכתובתה התם ענה טובה קא מושמע לן דאי לא הימא הכי סיפא דקחתי וכן לא יאמר אדם לאשתו הרי כתובתיך מונחת לך על השלחן אלא כל נכסיו אחריון לכתובת אשתו אי בעי ליה לזבוי הכא נמי דלא מצי מזבין אלא ענה טובה קמושמע לן הכא נמי ענה טובה קמ"ל אלא דרבי אבא קשיא דרבי אבא נמי לא קשיא משום איבה ההוה גברא דנפלה ליה יבמה כפומבריתא בעי אחוה למפסלה לה בניטא מיניה א"ל מאי דעתיך משום נכסי אנא כנכסי פליגנא לך אמר רב יוסף כיון דאמור רבנא לא ליבין אע"ג דובין לא היה זביניה וזבני דתניא מי שמת והניח שומרת יבס והניח נכסים במאה מנה אף על פי שכתובתה אינה אלא מנה לא ימכור שכל נכסיו אחריון לכתובתה אמר ליה אביי וכל היבא דאמור רבנא לא ליבין אע"ג דובין לא היה זביניה וזבני והתנן בית שמאי אומרים חמבור ובית הלל אומרים לא תמכור אלו ואלו מודים שאם מכרה ונתנה קיים שלחיה לקמיה דר' חנינא בר פפי שלחה כדבר יוסף אמר אביי אמו ר' חנינא בר פפי כיפי תלה לה שלחיה לקמיה דרב מניומי בריה דרב גחומי שלחה כדאביי ואי אמר בה רב יוסף טעמא אחריונא שלחו לי נפק רב יוסף דק ואשכח דתניא הרי שהיה נושה באחיו ומת והניח שומרת יבס לא יאמר הוואיל ושאיני יורש החוקתי אלא מוציאין מיבם ויקח בהן קרקע והוא אוכל פירות א"ל אביי דלמא דטבא ליה עבדו ליה א"ל תנא תני מוציאין ואת אמרת דטבא ליה עבדו ליה הדור שלחיה קמיה דרב מניומי בריה דרב גחומי אמר להו הכי אמר רב יוסף בר מניומי אמר רב גחמן זו אינה משנה מאי טעמא אילימא משום דהוה מטלעלי ומטלעלי לכתובה לא משעבדי דלמא רבי מאיר היא דאמר מטלעלי משעבדי לכתובה ואלא משום דאמר לה את לאו בעלת דברים דידי את דלמא

הקרן קיימת ויאכל פירות וקשה דלא סגי דלא אשמועינן אלא נכסי אחיו ונראה דטעמא ליה ענדו ליה דהיינו דהוה שלום בית טפי [שפחה] כעומתן יומר לפי שלא כתב לה דקניא ודקינא אי נמי דלא זילי נכסי כל כך כשיש לה הרבה מנכסי בעלה הראשון שמתול כתובה מהן ולא יהיו יראין הלקוחות שטרורין מהם ואם תאמר דמילא משעבדי יהיה מוכר מהא טעמא משום דטעמא ליה ענדו ליה זה ו"ל דמשום טובהו לא נפסיד ללקוחות: רבי מאיר היא דאמר משעבדי לכתובה. אומר ר"ת דלא אמר ר"מ לגבות מתמי אלא דוקא מיניה יבס כמקום אחי קאי והי כמו מיניה וכן משמע כמה דוכתיב דבמנייה פליגי וליכא למימד דלר"מ [מטלעלי] דימתי נמי משמעבדי לכתובה וכמקרקעי דמי דל"כ אפי' לית לן דרבי נתן דין הוא שהגבה ממנו כאלו הוה מקרקעי ועוד דהשאל מלוה דעדיפא דמודו רבנן דגבי מיניה אפילו מגלמא דעל כתיבא מודה ר"מ דמטלעלי דימתי לא משמעבדי ליה כתובה דגריעא דלרבנן אפילו מטלעלי דימתי לא משמעבדי ליה מטלעלי דימתי ואת דכפרק שוואין על התוספה וימות דף ט. וסג) תניא יס מוכר את אחיו להגבות לאמו כתובה כ"כד כו' וקאמר הא מני ר"מ היא דאמר מטלעלי משמעבדי לכתובה הא אפילו ממשעבדי דימתי לא גביא כדפרישית (ב) כ"ש מטלעלי דמקבל כתובה דלמית טפי דמתנת כ"ש נוחלין (ב"ב דף קנ"ג). דייק השאל צירושה דאורייתא אלמנתי ניוותת שכיב מרע דרבנן כל שכן משמע אבל מתנת צריא דהויה דאורייתא אינה ניוותת אלמא גריעא ירושה ממתנת צריא וי"ל דהויה דיממות איירי כמתנת שכיב מרע דגריעא מירושא: לב